

Napriek kríze sa kraj snaží pomáhať

PREROZDELIL VIAC AKO 33-TISÍC EUR

Žilinský samosprávny kraj udeľuje od roku 2004 dotácie z vlastných príjmov na rôzne projekty. V tomto roku sa v dvoch etapách o dotácie uchádzalo 169 žiadateľov, z ktorých uspel 69 projektov zo všetkých regiónov kraja. Krajská samospráva na ne pridelila 33 194 eur.

„Aj napriek obmedzeným finančným možnostiam sa snažíme i naďalej pomáhať pri organizovaní rôznych kultúrnych, športových a spoločenských podujatí a podporovať umelcov, sociálne projekty i projekty pre deti,“ uviedol predseda ŽSK Juraj Blanár.

Z regiónu Turiec uspelo 12 žiadateľov

Vďaka dotácii 600 eur mohol Atletický klub ZTS Martin zorganizovať štvrté najstaršie športové bežecké podujatie na Slovensku, a to polmaratón Beh k srdcu SNP. Cykloklub Zniev v Kláštore pod Znievom bude môcť za 400 eur na tradičných cyklistických pretekoch zase zabezpečiť techniku, tiež dopravnú políciu a zdravotnú službu. I. ročník súťaže - Pohár hasičov Turca v septembri plánuje uskutočniť Dobrovoľná

požiarna ochrana - Okresný výbor v Martine aj vďaka príspevku 160 eur z rozpočtu kraja. Úspešnými žiadateľmi spomedzi hasičov bola i Severoslovenská hasičská liga (Klub Devil Fire Team DHZ Turčianske Kľačany), ktorá na svoju súťaž „Fire Attack 2010“ dostala 700 eur, a tiež Hasičský zbor priekopa v Martine. Ten získal 1000 eur na Celorepublikový zraz dobrovoľných hasičov. Hasičský šport pre deti a dorast môžu rozvíjať i v Obci Briestie za 500 eur z rozpočtu ŽSK. Občianske združenie „Obete nehôd“ z Vrútok získalo pre reprezentantku SR v športovej streľbe telesne postihnutých športovcov, Vieru Bučkoliakovú, dotáciu 300 eur. I vďaka nim sa bude môcť zúčastniť jedného zo svetových pohárov a získať body na paraolympiádu v Londýne v roku 2012.

Krajská samospráva prispieva i na kultúru

V Detskom folklórnom súbore Turiec sa 400 eur využije na zakúpenie časti zimného kroja, alebo na dopravné náklady spojené s cestovaním na zahraničné vystúpenia. Vo vzácnom ranogotickom kostole z 13. storočia v Turčianskom Jasene mohla obec už posiedmy rok zorganizovať koncert duchovných piesní pod názvom „Pohľadme dušu umením“. Kraj naň poskytol dotáciu vo výške 200 eur. Matica slovenská mohla i za 400 eur usporiadať Pódium talentov 2010. Počas neho ocenila talentovaných a najlepších žiakov jednotlivých škôl, čím chcela deti podporiť v rozvíjaní svojho talantu. Začiatkom augusta sa uskutočnila i zaujímavá výstava gladiol v Martine, na ktorú získal Slovenský zväz záhradkárov - organizácia Gladiola Martin 700 eur.

Podpora z kraja
Dočkajú sa jej i hasičské súťaže a hasičský šport pre deti a dorast.

Do lavíc v Turci zasadne viac ako tisíc stredoškôľakov

V septembri školského roka 2010/2011 nastúpi do prvého ročníka v 66 školách v zriaďovateľskej pôsobnosti Žilinského samosprávneho kraja (ŽSK) takmer 6700 študentov.

Žiaci si pri podávaní prihlášok mohli spomedzi škôl ŽSK vybrať medzi gymnáziom, strednou odbornou školou a konzervatóriom. Na gymnáziách ŽSK tak bude v prvom ročníku študovať 1483 žiakov, pričom stredné odborné školy vrátane spojených škôl si vybralo 5153 žiakov. Konzervatórium v Žiline bude navštevovať 47 prvákov.

Najviac prvákov - 1938 zasadne do lavíc stredných škôl v Hornom

Považí. Nasleduje Orava s 1500 prvákmi, Liptov s 1216 študentmi. Najmenej, 1003 stredoškôľakov, privíta v regióne Kysuce 8 škôl v zriaďovateľskej pôsobnosti ŽSK. V regióne Turiec začne študovať v 11 stredných školách 1026 prvákov. Z toho 52 žiakov sa stane prvákmi v 8-ročnom gymnáziu.

Najväčší záujem spomedzi turčianskych škôl prejavili žiaci o Spojenú školu na ulici Červenej armády v Martine, ktorá vzdeláva žiakov v oblasti strojnictva a podnikania. Na druhej priečke záujmu sa umiestnila ďalšia martinská škola - Stredná odborná škola obchodu a služieb. Podľa počtu prihlásených žiakov na prijímacie konanie skončilo na treťom mieste Gymnázium V. P. Tótha v Martine. Školy v Tur-

Školy v Turci
Ponúkajú pre prvákov nové študijné odbory.

ci tento školský rok otvárajú i nové odbory, ktoré zvyšujú záujem o štúdium. Stredná odborná škola rybárska v Mošovciach chce zvýšiť záujem deviatakov otvorením nového odboru „podnikateľ pre rozvoj vidieka“. V novom odbore „logistika“ sa už v tomto roku začnú vzdelávať prváci v Strednej priemyselnej škole na ul. Novomeského v Martine. Nový študijný odbor „súkromný pilot“ Strednej odbornej školy dopravnej v Martine sa zaradil do zoznamu študijných a učebných odborov a ich zameraní, avšak v tomto školskom roku sa pre nenaplnenie počtu prvákov neotvára.

Okrem nových vzdelávacích programov a projektov rozhoduje pri výbere strednej školy i tradícia škôl, uplatnenie jej

absolventov na trhu práce či na vysokých školách, ako aj rozvíjanie športových možností budovaním športovísk a materiálno-technické vybavenie školy. „Kvalitu štúdia na stredných školách sa nám darí zvyšovať aj vďaka úspešným projektom, na ktoré získavame financie z eurofondov. V súčasnosti sa začína so stavebnými úpravami i v Obchodnej akadémii v Martine, vďaka čomu za 913 tisíc eur škola prejde zateplením a stane sa bezbariérovou,“ uviedla riaditeľka odboru školstva a športu ŽSK Dana Weichselgärtner. V tomto roku sa tiež úspešne ukončil projekt zvýšenia energetickeho štandardu Gymnázia Viliama Paulinyho - Tótha v Martine za viac ako 1,3 milióna eur.

Rozlúčka s prázdninami v štyroch múzeách

Využiť posledné voľné dni tohtoročných prázdnin pozývajú všetky múzeá v zriaďovateľskej pôsobnosti Žilinského samosprávneho kraja. Všetky deti do 15 rokov budú mať 28. a 29. augusta 2010 vstup zdarma do všetkých otvorených expozícií zapojených múzeí.

Už po tretíkrát sa krajská samospráva rozhodla zorganizovať akciu „Rozlúčka s prázdninami“. Posledný augustový víkend tak deti a mládež do 15 rokov budú môcť bezplatne vystúpiť na Hrad Strečno a zažiť zaujímavý program pre deti. V nedeľu budú mať na hrade možnosť malí i väčší nechať sa vtiahnuť do rozprávkového ríše prostredníctvom rozprávok z cyklu Hop sa, hor sa, hrad otvor sa!, aby sa naučili i to, ako premôcť zlo. Dvojdnový program si Považské múzeum pripravilo aj v areáli Budatínskeho hradu.

Preniesť sa v čase späť do minulosti ponúkne bezplatná prehliadka domčekov v Múzeu liptovskej dediny v Pribylíne. V nedeľu v múzeu navyše pripravili pre mladších návštevníkov aj súťaže, hry a tvorivé dielne. Odviezť sa

Rozlúčka s prázdninami
Uskutoční sa aj na Hrade Strečno.

bezplatne Historickou lesnou úvratovou železnicou v Múzeu kysuckej dediny vo Vychylovke a Oravskou lesnou železnicou v Oravskej Lesnej bude pre deti určite nezabudnuteľným zážitkom. Nehovoriac o výstupe na Oravský hrad, na Hrad Likava či o návšteve archeologického skanzenu Havránok na Liptove.

„Týmto podujatím sa ľuďom snažíme priblížiť kultúrne dedičstvo nášho kraja a zároveň za nižšie náklady umožniť deťom, ale i celým

rodinám plnohodnotne využiť posledné prázdninové dni,“ povedal o bezplatných vstupoch do múzeí riaditeľ kultúry komunikácie s verejnosťou ŽSK Peter Kubica.

Blížšie informácie o lúčení sa s prázdninami sa nachádzajú na stránke Žilinského samosprávneho kraja www.regionzilina.sk v časti zaujímavosti, a otváracie hodiny všetkých expozícií zapojených múzeí sa nachádzajú na ich webových stránkach.

Záchrana minulosti v regióne

Štyri múzeá a päť galérií v zriaďovateľskej pôsobnosti Žilinského samosprávneho kraja vykonávajú i odborné činnosti, ktoré súvisia s ochranou predmetov kultúrnej hodnoty. Dovedna spravujú viac ako 466 196 zbierkových predmetov.

Turčianska galéria v Martine má vo svojich zbierkach obrazy, kresby, grafiky, plastiky i fotografie, dokopy

3 664 diel. Medzi vzácne patria najmä obrazy Ľudovíta Fullu - „Vyhnanie z raja“ z roku 1934 a „Zvestovanie“ z roku 1939 - 40. Tie si spolu s obrazom Mikuláša Galandu - „Drevorubači“, budú môcť návštevníci pozrieť až koncom tohto roka kvôli rekonštrukcii priestorov expozície galérie. Stratégia zhodnocovania a dopĺňania zbierkového fondu galérie je v súčasnosti zameraná na ďalšie dopĺňanie fondu o diela zakladateľských

osobností výtvarnej moderny, strednej a mladšej strednej generácie autorov. Blížšie informácie i otváracie hodiny všetkých múzeí a galérií v zriaďovateľskej pôsobnosti ŽSK, v ktorých sa môžete potešiť pohľadom na vzácne exponáty, sa nachádzajú na ich internetových stránkach. Informovať sa je možné i na stránke ŽSK www.regionzilina.sk v časti Kultúra a komunikácia s verejnosťou/ Kultúrne organizácie.

ODFOŤTE A VYHRAJTE!

Radi fotografujete svet okolo seba? Ak áno, využite príležitosť a zapojte sa do 2. ročníka fotosúťaže Žilinského samosprávneho kraja „Žilinský kraj - turistický raj“.

V rámci podpory rozvoja marketingu a propagácie cestovného ruchu v Žilinskom kraji organizuje krajská samospráva súťaž, ktorej cieľom je obohatovať virtuálnu galériu ŽSK. I vy

do nej môžete prispieť svojou fotografiou, ktorá bude vystihovať jedinečnosť a atraktivitu niektorého z piatich historických regiónov (Kysuce, Orava, Lip-tov, Turiec a Horné Považie). Ak zašlete minimálne jednu fotografiu spolu s jej popisom a kontaktnými údajmi najneskôr do 31. 8. 2010 na emailovú adresu fotosutaz@zask.sk, môže sa práve ona stať víťaznou a odmenenou. Blížšie informácie a podmienky súťaže sú

vedené na internetovej stránke www.regionzilina.sk v časti Fotosúťaž. V tejto časti nájdete fotografiu tiež inšpiráciu v podobe snímok doteraz zaslaných i z minulého ročníka. „Myslím si, že Žilinský kraj má mnoho známych krásnych zákutí, ale aj tých neznámych, ktoré čakajú na zvečnenie,“ povedala Iveta Chabadová, riaditeľka odboru regionálneho rozvoja a cestovného ruchu ŽSK, ktorý súťaž vyhlásil.